

Avian Influenza'da alınacak tedbirler

Kontrolü zor ve ölümcül bir hastalık olan Avian Influenza enfeksiyonlarında, 1996-Nisan 2004 yılları arasında rapor edilen vaka sayısı 146'dır ve bu vakaların 32'si ölümlle sonuçlanmıştır.

Al kanatlı hastalıkları içinde kontrolü en zor ve en ölümcül olan bir hastalıktır. Orthomyxoviridae ailesinden olan etken tavuk ve hindilerde ölümlere neden olan bir virüstür. Yüksek patojeniteye sahip formu, 48 saat içinde etkilenen hayvanları öldürür. Virüs mutasyon özelliğine sahip olup,

çok çabuk antijenik karakter değişikliği gösterir. Mortalite %100'e kadar ulaşır.

Yabani kuşlar, kemirgenler, insektler bulaşmada önemli rol oynar. Solunum yoluyla bir enfeksiyon olmayıp, bulaşmada kontak yol önemlidir. Toz, enfeksiyon etkeninin taşıyıcısıdır. Araç, personel, ekipman ve

dışkı bulaşmadaki nedenlerdendir. İnsandan insana bulaşma bugüne kadar bildirilmemiştir. Ancak, risk grubunda bulunanlar, hastalıklı sürülerle temas halinde olanlardır. İnsanların enfekte olabilmesi için çok fazla sayıda virüs etkenini almış olmaları gerekir. H5 ve H7 alt tiplerinden oluşan enfeksiyonlarda, 1996-Ni-

san 2004 yılları arasında rapor edilen vaka sayısı 146 olmuş ve 32 kişi ölmüştür. Ölenlerin hepsi de kanatlılarla temas halinde olanlardır. Beyaz et tüketiminde insan sağlığı açısından herhangi bir risk bulunmayıp, etken, 60°C sıcaklıkta, 30 dakika içinde ölür. Bu nedenle, beyaz et güvenilerek tüketilebilir.

ALINACAK TEDBİRLER

1 Karantina bölgesinde, hiçbir şekilde evcil kanatlı hayvan barındırılmamalı, kedi ve köpek gibi enfeksiyonu taşıyabilecek hayvanlar kontrol altına alınmalıdır. Karantina bölgesi dışında bile, açıkta evcil kanatlıların beslenmesi yasaklanmalıdır.

2 Göçmen kuşların, yalnızca Manyas Kuş Cenneti'nde konaklamadığı düşünülürse, risk bölgelerinde de dikkatli olunmalıdır. Bu tip yerlere giriş ve çıkışlarda araçlar dezenfekte edilmelidir.

3 Canlı kanatlı nakillerinin bir risk olduğu unutulmamalıdır.

4 Devlet tarafından, her türlü çevre ısısında, organik kirlilikte, değişik su sertliğinde çalışan, korozif ve insan sağlığı için toksik olmayan dezenfektanların seçilmesi, yeterli miktarda stoklanması ve uygulamasının kontrol edilmesi gerekir. Dezenfektan seçiminde Avian Influenza salgınlarında ülkelerin hangi dezenfektanları seçtiği ve seçilme nedenlerinin araştırılması gerekir.

5 İşletmelerin bulunduğu alanda yabani kedi-köpek gibi hayvanların girişi engellenmelidir.

6 Kümes çevresi ve içinde rodent mücadelesi yapılmalıdır. Rodent kontrolü aynı zamanda karantina bölgesinde de yapılmalıdır.

7 Kümes girişlerinde, araç havuzu bulunmalıdır.

8 Araç dezenfeksiyonu, işletme alanına giriş ve çıkışta yapılmalıdır. Bu amaçla araç-ayak havuzu, kümes dezenfeksiyonunda kullanılacak doğru dezenfektanlar seçilmelidir.

9 İlgili personel dışında girişlerin engellenmesi sağlanmalıdır. Teknik personel ziyaretlerinde bile biyogüvenlik kurallarına uyulmalıdır.

Devlet tarafından, her türlü çevre ısısında, organik kirlilikte, değişik su sertliğinde çalışan, korozif ve insan sağlığı için toksik olmayan dezenfektanların seçilmelidir.

10 Kümeslere giriş ve çıkışta duş yapılmalıdır. Toz, enfeksiyon etkeninin taşınmasında önemli bir etkidir.

11 Ölen hayvanlar kapalı bir kova veya varilde saklanmalı, muayene sonunda imha gerçekleştirilmelidir.

12 Kümes dezenfeksiyonunda gerekli önlemler alınmalıdır:

A. Kümes Altlığı: Altlık kümes içinde iken, öncelikle insektisit ile muamele edilir. Kuruduktan sonra, etkinliği kanıtlanmış bir dezenfektan ile bütün altlığın ıslandığından emin olana kadar dezenfekte edilerek tekrar kuruması beklenir. Daha sonra çuvalanarak ya da büyük

konteynırlarda çiftlik dışına çıkarılır ve imha edilir.

B. Su Sistemi: Su deposu ve kümes içindeki sulama hattındaki su boşaltılır, gerek organik kirliliğe karşı ve gerekse dezenfeksiyon amaçlı, etkinliği kanıtlanmış bir dezenfektan ile depo ve hat temizlenir, daha sonra su ile temizlenir.

C. Ekipmanlar: Ekipmanlar dışarıya çıkarılmadan, kümesin temiz bir alanında etkinliği kanıtlanmış bir dezenfektan ile temizlenir ve depolanır. Kümes dışındaki yem silosu da aynı işlemde geçirilir.

D. Kümes Dezenfeksiyonu: Kümes zemininde altlık çıkarıldıktan sonra organik kirliliğe karşı etkin bir dezenfektan ile kümes alanı

(zemin, duvarlar, tavan vb.) yıkanır. Duru su kullanılmaz. Kümes alanı kuruduktan sonra virüsidal aktiviteye sahip, her türlü çevre şartında (düşük ve/veya yüksek çevre ısısı, yüksek ve/veya düşük su sertliği vb.) etkili bir dezenfektan ile dezenfekte edilir ve kümes kapatılır. Dezenfektan uygulaması kümes çevresindeki yürüme alanına ve mümkünse toprak alanda da yapılır.

E. Ayak Basma Havuzu: Organik kirlilikte bile aktivite gösteren bir dezenfektan kullanılmalıdır. Bu dezenfektan, uygun sıklıkla değiştirilir.

13 Materyal göndermede yapılacak işlemler kurallara göre olmalıdır. Karantina bölgesinden giriş ve çıkışta, araçlar dezenfekte edilmelidir.

14 Avlanma (kuş avı) yasaklanmalıdır.

15 Göçmen kuşların uğrak alanlarından numuneler alınarak tetkikler yapılmalıdır.

16 Su kuşlarının yerleşim ya da uğrak yeri olan göller veya su kaynaklarındaki sular kontrol edilmeli, su kullanım şartları veya suyun işlemde geçtikten sonra kullanılması sağlanmalıdır.

17 Personel, üretici ve hizmet verenlerin eğitimleri sağlanmalıdır. Unutulmamalıdır ki etkin bir biyogüvenlik programı yalnızca Avian Influenza için değil, diğer enfeksiyonların engellenmesi için de önemlidir.

